ADaM 2025: Alkohol a nikotin dětem? Kontroly ukázaly, že se zákaz stále porušuje

15.10.2025 - Hana Štaffová | Generální ředitelství cel

V letních měsících proběhla na území celé České republiky celostátní kontrolní akce Alkohol, drogy a mládež 2025 (ADaM) zaměřená na dodržování zákazu prodeje a podávání alkoholu, tabákových a nikotinových výrobků osobám mladším 18 let. Akce navazuje na pravidelné kontroly od roku 2015 a probíhala od 15. června do 15. září. Do akce se zapojily Policie ČR, Česká obchodní inspekce, Celní správa, hygienické stanice a Odbor protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky.

Akce ADaM ukazuje, že část provozovatelů stále podceňuje zákonnou povinnost neprodávat alkohol a tabák dětem. Výsledky kontrol také potvrzují, že dostupnost těchto látek pro mladistvé je stále vysoká. *„Jako společnost neseme odpovědnost za to, jak snadno se děti a dospívající dostávají k alkoholu, tabákovým výrobkům a novým nikotinovým produktům,“* uvádí **Lucia Kiššová**, **ředitelka Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky**, a dodává: *„Alkohol a tabák mají závažné dopady a negativně ovlivňují vývoj mozku u dětí a mladistvých. Jako společnost jsme se shodli, že právě z tohoto důvodu by k nim neměli mít přístup. Proto je důležité důsledně dbát na dodržování zákona.“*

Do celostátní akce se zapojilo více než 3 300 zástupců Policie ČR, státní správy a samosprávy, kteří

během léta zkontrolovali přes 12 400 osob a 2 400 provozoven. Policisté zjistili, že **alkohol požilo 520 nezletilých,** z toho 46 dětí mladších 15 let, a **další tři dívky ve věku 15–18 let měly v organismu zjištěny omamné nebo psychotropní látky.** V deseti případech mladiství drogy sice neužili, ale měli je u sebe. Celkem bylo odhaleno téměř **tisíc přestupků** a **dvanáct trestných činů** souvisejících s alkoholem či drogami. Policie také zajistila v téměř čtyřiceti případech **marihuanu, ve čtyřech pervitin a ve dvou případech heroin** a **na** osobní svobodě omezila 90 osob.

Česká obchodní inspekce v rámci akce ADaM provedla 463 kontrol. V rámci akce bylo při 432 šetřeních využito ke kontrolním nákupům přizvaných figurantů mladších 18 let. Ve 197 případech byl zjištěn prodej nebo podání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let. V 10 případech osoby, které alkoholické nápoje prodávaly nebo podávaly, samy nesplnily povinnou minimální věkovou hranici 18 let.

„Mimořádná kontrolní akce ADaM 2025 prokázala, že alkoholické nápoje, případně jiné návykové látky, jsou pro osoby mladší 18 let v tuzemské tržní síti snadno dostupné. Prevence a ochrana zdraví mladistvých je celospolečenským zájmem a Česká obchodní inspekce bude v této oblasti svou kontrolní činnost dále rozvíjet,“ uvádí **Michal Kříž, ředitel odboru metodiky a podpory kontroly České obchodní inspekce.**

Celní správa ČR ve sledovaném období provedla 177 kontrol u 297 subjektů a v 18 případech zjistila porušení. Zadržela 3 180 kusů cigaret, 6 566 náplní do elektronických cigaret, 3 968 kusů nikotinových sáčků a 1 683 kusů zahřívaných tabákových výrobků, a 118 litrů neznačených lihovin. V rámci akce celní správa zkontrolovala 38 nelegálních heren, přičemž zjistila, že provozovatel nelegální herny umožnil účast na hazardní hře osobě mladší 18 let. Tento případ byl předán Policii ČR. Zadrženo bylo celkem 110 herních automatů a platební prostředky v hodnotě 222 878 Kč.

Do akce se zapojilo také 135 pracovníků krajských hygienických stanic, kteří provedli 580 kontrol. Pochybení byla zjištěna ve 150 případech. Kontroly se zaměřovaly nejen na prodej alkoholu a tabáku, ale také na správné označení provozoven a věk obsluhy. **Matyáš Fošum, zástupce hlavní hygieničky** zdůrazňuje, že ochrana dětí a dospívajících před návykovými látkami zůstává jednou z klíčových priorit veřejného zdraví. *„Mladí lidé jsou mimořádně zranitelnou skupinou, často podléhají tlaku vrstevníků, nedostatku správných informací nebo pocitu, že experimentování je součástí dospívání. Právě proto je důležité působit preventivně, poskytovat jim pravdivé informace a zároveň důsledně kontrolovat dodržování zákazu prodeje návykových látek*,“ uvedl.

„Široká a snadná dostupnost návykových látek, kterou odhalila a připomněla akce ADaM, je v přímém rozporu se základním principem prevence v populaci dětí a dospívajících – oddálit první zkušenost s návykovými látkami do co nejvyššího věku. Právě toto oddálení představuje jeden z nejúčinnějších preventivních faktorů, protože snižuje riziko rozvoje závislostí, rizikového chování i dalších duševních poruch a negativních důsledků pro zdraví dětí a mladistvých,“ doplňuje **Tomáš Jandáč z Kliniky adiktologie 1. lékařské fakulty UK a VFN v Praze.**

Akce ADaM reaguje na dlouhodobá zjištění výzkumů, podle nichž je alkohol a tabák pro české teenagery snadno dostupný. Podle výsledků *Evropské školní studie o alkoholu a jiných drogách (ESPAD)* z roku 2024 považuje více než 78 % šestnáctiletých studentů pivo za snadno dostupné, 69 % totéž uvádí u klasických cigaret a 77 % u elektronických cigaret. Přestože zákon zakazuje podávání alkoholu osobám mladším 18 let, 45 % dospívajících uvedlo, že si v posledním měsíci alkohol koupili nebo ho konzumovali v restauraci.

Kontakt pro média:

pplk. Mgr. Martina Petrovičová, LL.M., ředitelství služby pořádkové policie, Policejní prezidium

České republiky, E-mail martina.petrovicova@pcr.cz, M +420 739 608 483.

Ing. Lucia Kiššová, ředitelka Odboru protidrogové politiky Úřadu vlády České republiky
E-mail lucia.kissova@vlada.gov.cz, M +420 720 988 701

Dotazy je možno zasílat rovněž prostřednictvím Davida Hluštíka, david.hlustik@vlada.gov.cz,
M +420 602 244 776